

46-91 Fremskrittsparti- et og landbruket

Frp er kommet inn i en politisk bakevje. Det vet Carl I. Hagen og hans drabanter — og det plager dem og preger dem. Akkurat som sine politiske kolleger blir de frustrerte — vil ha oppmerksomhet «som andre barn» — og så sier de noe «stygt».

Men er det alltid så «stygt» det de sier? Pressen og andre media postulerer å ha informasjonsplikt, og vi forventer at deres informasjon synliggjør meningen i stoffets innhold.

Ofta gjør den det. Ofta ikke. En ting vi ikke alltid forventer, er at de i sin informasjon evner den innlevelse som skal til for å formidle andres følelser og tanker. Denne innlevelse er kunstnerens evne, og var ikke kunstneren unik her, så var han vel ingen kunstner. Nettopp medias manglende fullkommenhet gjør dem interessante og morsomme og tilfredsstillende våre krav til kontroverser. Og så får «barnet» oppmerksomhet.

For egen regning vil jeg si meg lite interessert i alenemødre, Pitbull-hunder og gledeshus som frustrasjonsutspill. Jeg vil ikke dermed underkjenne betydningen av å få avklart disse saker — for å holde meg innenfor utspillet ramme.

Men det som ikke er noe utspill — men en del av Frps alminnelige politikk, er spørsmålene omkring jordbrukets rolle i vårt samfunn — og i distrikts-Norge i særdeleshet.

I denne sammenheng kan ingen skyldes på presse, radio eller TV når folk er blitt galt informert. Frps talsmenn har selv informert — om ikke galt — så i hvert fall klosset.

En velvillig leser av partiets argumentasjoner i landbruksdebatten forstår at man ikke er ute etter å «ta» bondene eller rasere næringen som sådan, men at man vil gjennomgå den i sin helhet — og organisasjonene i særdeleshet med tanke på en omfordeling og redusering av støtteordninger. Dette er i tråd med Frps øvrige politikk i alle næringer — en politikk som går ut på å komme ut av den «kunstighet» som subsidie- og overføringspolitikken har ført oss inn i. Dette er det ingen stor politisk uenighet om. Bare divergens — forskjell i enighet.

Jordbrukerne er ryggraden i distrikts-Norge, og fra Fremskrittspartiet er det aldri blitt antydning at jordbruket skal raseres. Tvert imot vil Frp legge til rette for at det skal stå sterkere og mer sentralt i bygde-Norge enn før — men på mer naturgitte premisser. Nødvendige støtteordninger må legges om til fordel for en mer næringsuavhengig støtte til distriktene. Fremskrittspartiet mener dette vil føre til at nye og gamle bedrifter etablerer seg i distriktene, gir arbeidsplasser og stanser flukten til by og tettsteder. Om dette mål er et heller ingen uenighet — men en forskjell i enighet.

I dagens situasjon med overproduksjon i inn- og utland må alle se at vi trenger en omlegging. Vi må også se i øynene at det blir vanskelig å stå utenfor EF på lengre sikt. Her står vi overfor utfordringer vi må løse. I alle fall må vi tilpasse oss og være forberedt på den mulighet at vi blir medlem i EF. Men de tilpasninger som må finne sted, må ikke skje

over natten. I en næring som er bygd opp på statlige overføringer, må vi gå forsiktig fram. Slik stillingen er for landbruket, med stor gjeld og en usikker framtid, kan dette lett gå ut over levedyktige og sunne deler av næringen.

Årets forslag til jordbruksavtale vil tvinge mange gårdsbruk til å legge ned. Kuttene — slik de er foreslått, er for dramatiske. De gir ingen form for alternativer til dem som finner ut at de vil legge ned eller selge. Her kommer Frps forslag om en næringsuavhengig støtte til distriktene inn. Denne vil gjøre det mulig for personer som velger å slutte med gårdsdrift, å starte selvstendig næringsvirksomhet. Her kommer fantasi og kreativitet inn — uten grenser. Grenser er det dagens system og regelverk som lager.

Frps landbrukspolitiske talsmenn i Stortinget har uttrykt seg usedvanlig klosset. De er ikke jordbrukere og identifiserer seg ikke med bønder. De burde ha holdt munn og overlatt til fagfolk å uttale seg om verdens viktigste næring. Dette til tross: Den som har lyttet med velvilje, har oppfattet at det er bøndernes organisasjoner de har slått ned på. Organisasjonene spiser altfor mye av «kaka» og medvirker til at overføringene i stor grad går til disse — og ikke kommer næringsutøverne til gode. Næringen som helhet blir mobbet og betraktet som samfunnsnylter i stedet for det den virkelig er: den viktigste grunnpilaren i vårt land både i vår bosetting, vår sikkerhet og vår frihet.

Dagens overføringspolitikk og styringen av ressurser ute i distriktene skjuler og hemmer mye kreativitet. Dersom denne kreativitet, virkelyst og dyktighet innenfor de enkelte virkefelt ble frigjort og omfordelt etter interesse og behov, ville vi oppleve en oppblomstring av nye arbeidsplasser i nye, etablerte bedrifter omkring i distrikts-Norge. Dette er nødvendig også for landbruksnæringen.

Vi trenger en omlegging av vår jordbrukspolitikk. Vi trenger den for å få tilbake en sunn og livskraftig næring, som kan gjenvinne den respekt og verdighet den har krav på. Det ligger i dagen at jordbrukeren er nettopp den type mennesker fremtidens Norge må satse på — også Fremskrittspartiet skjønner det.

Selvstendige, arbeidsomme og stolte av sitt yrke — går de rundt med trøler i handa og møkk under neglene — og representerer verdens viktigste næring. Ingen nasjon har hittil fostret noen så dumme at de ikke har forstått dette.

Men vi må heller aldri glemme at i et moderne samfunn er alle næringer avhengig av hverandre, og vår forskjellighet er den kraften som skal bære oss videre framover — i fred og fordragelighet.

Jostein N. Berge